ЗАХАВАЛЬНІЦЫ ПАМЯЦІ

ЖАНЧЫНЫ-АРХІВІСТЫ НГАБ у г.ГРОДНА

БЕЛАРУСКІЯ ЖАНЧЫНЫ – ЯРКІЯ ЛЁСЫ

Гісторыя Гродзеншчыны і ўсёй Беларусі напісана не толькі ў старажытных фаліянтах, але і ў лёсах тых, хто дзесяцігоддзямі беражліва захоўваў гэтыя сведчанні мінулага. Асаблівае, глыбока сімвалічнае месца на гэтай ніве заўсёды належала жанчынам-архівістам. Валодаючы ўнікальным спалучэннем якасцяў - матчыным клопатам аб захаванні спадчыны, навуковай скрупулёзнасцю, алімпійскім спакоем і жалезнай дысцыплінай, - менавіта яны станавіліся надзейным шчытом на варце гістарычнай праўды.

У объективе: 50-60 годы

Праз іх далікатныя плечы прайшлі суровыя выпрабаванні ваенных гадоў, пасляваенная разруха і выклікі сучаснай эпохі, але ва ўсе часы яны заставаліся верныя сваёй галоўнай місіі - зберагчы сапраўдную памяць пакаленняў для будучыні. Нацыянальнаму гістарычнаму архіву Беларусі ў Гродне пашанцавала: яго летапіс ствараліменавіта такія моцныя, адданыя справе і неверагодна душэўныя жанчыны.

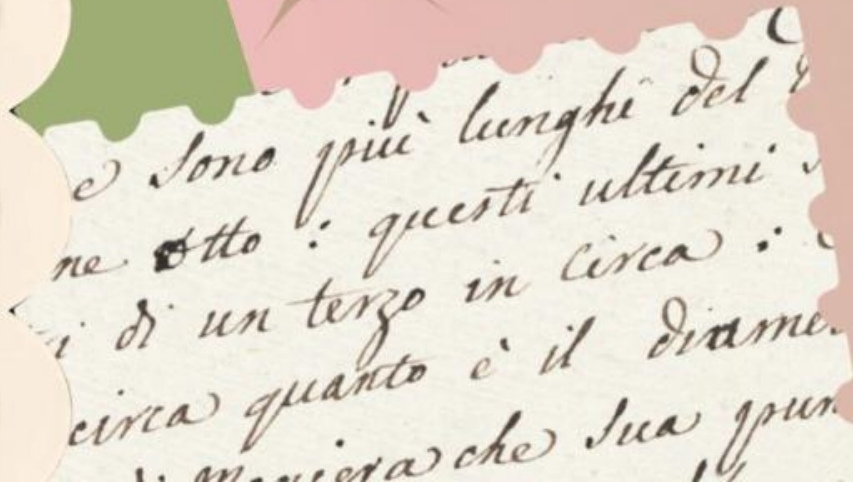

У абектыве: 50-60 гады

ВАЛЯНЦІНА АЛЯКСАНДРАЎНА КІСЯЛЁВА

Захавальнік таямніц эпох

Свой шлях у архіўнай справе Валянціна Аляксандраўна пачала ў снежні 1957 года, узяўшы на сябе вялікую адказнасць - кіраўніцтва Аддзелам сакрэтных фондаў. Але яе талент арганізатара і адданасць прафесіі хутка выйшлі за рамкі аднаго напрамку: ужо ў верасні 1959 года яна стала намеснікам дырэктара архіва і заставалася на гэтай пасадзе больш за чвэрць стагоддзя, да студзеня 1986 года. За гэтыя доўгія гады яе самаадданая праца была адзначана высокімі дзяржаўнымі ўзнагародамі, сярод якіх медалі "За доблесную працу" і "Ветэран працы", а таксама Грамата Вярхоўнага Савета БССР. Імя Валянціны Аляксандраўны назаўжды ўпісана ў гісторыю айчыннай архівістыкі – яна ўвайшла ў абодва выданні даведніка «Архівісты Беларусі», а ў ліпені 2023 года была ўрачыста занесена ў Кнігу гонару НГАБ у г. Гродна.

У абектыве: 50-60 гады

КАРЫНА ПЯТРОЎНА БАТРАКОВА

Капітан архіўнага карабля

Для Карыны Пятроўны архіў стаў справай усяго жыцця. У жніўні 1959 года яна пераступіла яго парог у якасці старэйшага навуковага супрацоўніка, а затым, крок за крокам, прайшла ўсе ступені прафесійнага росту: ад загадчыцы аддзела і намесніка дырэктара да кіраўніка. З верасня 1986 г. па верасень 2003 г. Карына Пятроўна ўзначальвала архіў, накіроўваючы яго развіццё ў няпростыя часы перамен. Яе аўтарытэт прызнавалі на ўсесаюзным узроўні - яна ўваходзіла ў Грамадскую раду па архіўнай справе пры ГАУ СССР. Заслужаны работнік культуры БССР, кавалер медалёў "За доблесную працу" і "Ветэран працы", выдатнік архіўнай справы - яе імя па праве заняло дастойнае месца ў даведніках "Архівісты Беларусі". і Кнізе гонару НГАБ у г. Гродна.

У абектыве:
60-70 гг.

ЛІЛІЯ ДАНІЛАЎНА АЛАТЫРЦАВА

Берагіня гістарычнай спадчыны

Шлях Лілії Данілаўна ў архіве пачаўся ў кастрычніку 1959 г. ў чытальнай зале, дзе яна дапамагала даследчыкам дакранацца да таямніц мінулага. Пазней, стаўшы старэйшым навуковым супрацоўнікам, яна сама пагрузілася ў глыбіні гістарычных крыніц. А з лістапада 1979 г. па снежань 1991 г. на яе плечы лягла галоўная задача любога архіва - яна ўзначальвала аддзел забеспячэння захаванасці дакументаў і фондаў. Дзякуючы яе пільнасці і клопату неацэнныя сведчанні эпох дайшлі да нашых дзён у цэласці. Выдатнік архіўнай справы, узнагароджаная Граматай Вярхоўнага Савета БССР і медалём "Ветэран працы", Лілія Данілаўна назаўжды засталася ў гісторыі як адзін з лепшых спецыялістаў, адзначаных у даведніках «Архівісты Беларусі» і Кнізе гонару НГАБ у г. Гродна.

У абектыве:
60-70 гг.

КАЦЯРЫНА ІВАНАЎНА ЯРОМЕНКА

Надзейная апора

З лютага 1964 года лёс Кацярыны Іванаўны непарыўна звязаны з гісторыяй НГАБ у г. Гродна. Пачаўшы шлях з пасады навуковага супрацоўніка, яна скрупулёзна вывучала дакументы і з часам узначаліла аддзел, а ў лістападзе 1986 года стала намеснікам дырэктара архіва, прапрацаваўшы на гэтай адказнай пасадзе да жніўня 2001 года. Калегі ведалі яе як чалавека рэдкай працаздольнасці і душэўнай шчодрасці. За шматгадовую бездакорную працу Кацярына Іванаўна была ўзнагароджана Граматай Вярхоўнага Савета БССР, медалём «Ветэран працы» і знакам "Выдатнік архіўнай справы". Памяць аб яе ўкладзе захоўваюць старонкі даведнікаў «Архівісты Беларусі» і Кніга гонару роднага архіва.

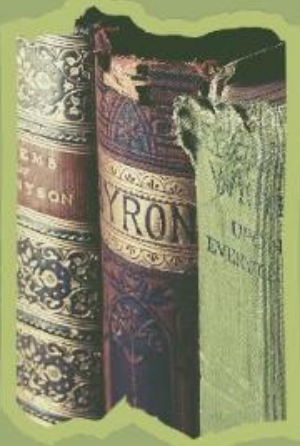

У абектыве: 60-70 гг.

МАРЫЯ МІКАЛАЕЎНА САЧАК

Голас дакументаў

Марыя Мікалаеўна прыйшла ў архіў у жніўні 1972 г. і прысвяціла яму тры з паловай дзесяцігоддзі. Пачаўшы як старшы навуковы супрацоўнік і археограф першай катэгорыі, яна не проста берагла старадаўнія паперы, але і дапамагала ім "загаварыць" з даследчыкамі і чытачамі. Назапасіўшы бясцэнны вопыт у пытаннях захаванасці фондаў, у лістападзе 1986 года яна ўзначаліла аддзел выкарыстання і публікацыі дакументаў і нязменна кіравала ім да сакавіка 2007 года. Яе глыбокія веды былі запатрабаваны і ў грамадскім жыцці: яна актыўна працавала ў Беларускім фондзе культуры і Археаграфічнай камісіі Белкамархіва. Выдатнік архіўнай справы, чыё імя ўпрыгожвае даведнікі «Архівісты Беларусі» і Кнігу гонару Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі ў г. Гродна, яна падарыла знаўцам гісторыі сотні адкрытых нанава старонак.

У абектыве: 2000-2010 гады

ТАМАРА МІКІТЫЧНА ЮРЧАНКА

Мост паміж мінулым і будучым

Больш за паўстагоддзя - з красавіка 1959 года па чэрвень 2011 года - Тамара Мікітычна служыла захаванню гістарычнай памяці. Пачаўшы кар'еру старэйшым архіварыусам, яна прайшла шлях праз навуковую працу да кіраўніцтва адным з самых важных напрамкаў. Са снежня 1986 года яна ўзначальвала аддзел уліку дакументаў, інфармацыйна-пошуковых сістэм і аўтаматызаваных архіўных тэхналогій. Менавіта пад яе пачаткам традыцыйная архіўная справа ўпэўнена ступіла ў лічбавую эпоху, адчыняючы новыя магчымасці для пошуку інфармацыі. Ганаровы архівіст Беларусі, выдатнік архіўнай справы, адзначаная Граматай Вярхоўнай Рады БССР і медалём «Ветэран працы», яна стала жывой легендай галіны, чыё імя занесена ў Кнігу гонару НГАБ у г. Гродна.

У абектыве: 70-80 гг.

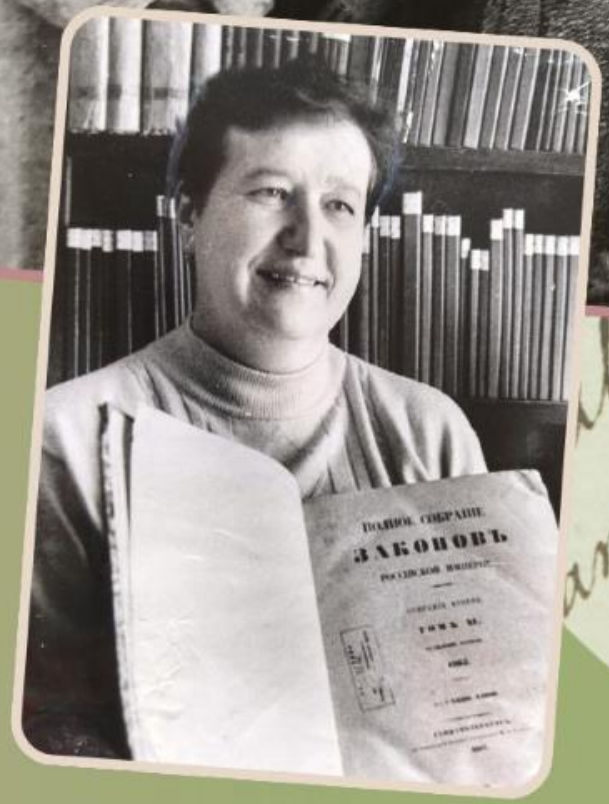

РУЗА ФУАТАЎНА ГАРАЧАВА

Ад архіварыуса да кіраўніка

Больш за сорак гадоў Роза Фуатаўна прысвяціла служэнню гістарычным дакументам. Прыйшоўшы ў архіў у верасні 1976 года на пасаду архіварыуса, яна асвоіла прафесію з самых азоў: была захавальнікам фондаў, археографам, навуковым супрацоўнікам. У студзені 1992 года ёй даверылі кіраўніцтва аддзелам забеспячэння захаванасці дакументаў, а з кастрычніка 2003 г. па май 2019 г. яна займала пасаду намесніка дырэктара архіва.

Яе найвышэйшы прафесіяналізм быў адзначаны Ганаровай граматай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь і званнем «Ганаравы архівіст Беларусі».

Імя Розы Фуатаўны заслужана ўпісана ў даведнікі «Архівісты Беларусі». і Кнігу гонару НГАБ у г. Гродна.

У абектыве:
70-80, 2010 гг.

ТАЦЦЯНА ЮР'ЕЎНА АФАНАСЬЕВА

Прызванне – быць першай

Верасень 1982 г. стаў кропкай адліку ў бліскучай кар'еры Таццяны Юр'еўны. Пачаўшы як архіварыус, яна паслядоўна прайшла ўсе ступені навуковых усходаў - ад малодшага да вядучага навуковага супрацоўніка. У 2001 г. яе прызначылі намеснікам дырэктара, а ўжо ў верасні 2003 г. Таццяна Юр'еўна ўзначаліла архіў, стаўшы яго дырэктарам. Пад яе чулым кіраўніцтвам установа захоўвала лепшыя традыцыі і ўкараняла сучасныя стандарты працы. За выдатныя заслугі яна ўзнагароджана нагруднымі знакамі «Ганаравы архівіст Беларусі» і "За адзнаку" II ступені, а яе біяграфія ўпрыгожвае даведнікі "Архівісты Беларусі" і Кнігу гонару роднага архіва.

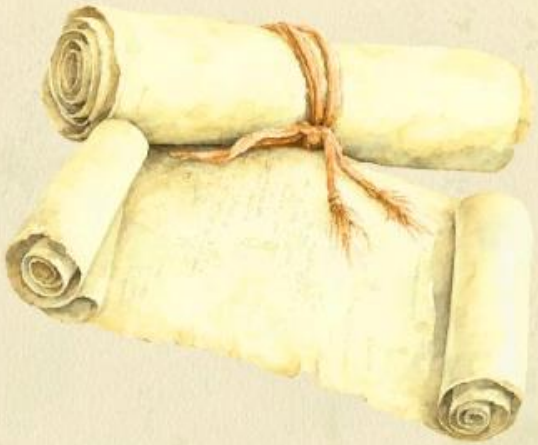

У объективе: 80-2020 гг.

ТЭРЭСА МЕЧЫСЛАВАЎНА ЯСКЕВІЧ

Гаспадыня сховішча часу

Ёсць прафесіі, якія патрабуюць асаблівай цішыні, парадку і бязмежнай адданасці - менавіта такая праца захавальніка фондаў. Тэрэса Мечыславаўна прыйшла ў аддзел забеспячэння захаванасці дакументаў у снежні 1986 года, а з красавіка 1994 года стала загадчыцай архівасховішча. Пад яе пільным наглядам знаходзіліся тысячы спраў, кожная з якіх - нечы лёс або старонка гісторыі краю. За шматгадовую бездакорную службу ў 2012 годзе ёй было прысвоена высокае званне "Ганаровы архівіст Беларусі", а ў ліпені 2023 года яе імя было ўрачыста занесена у Кнігу гонару НГАБ у г. Гродна.

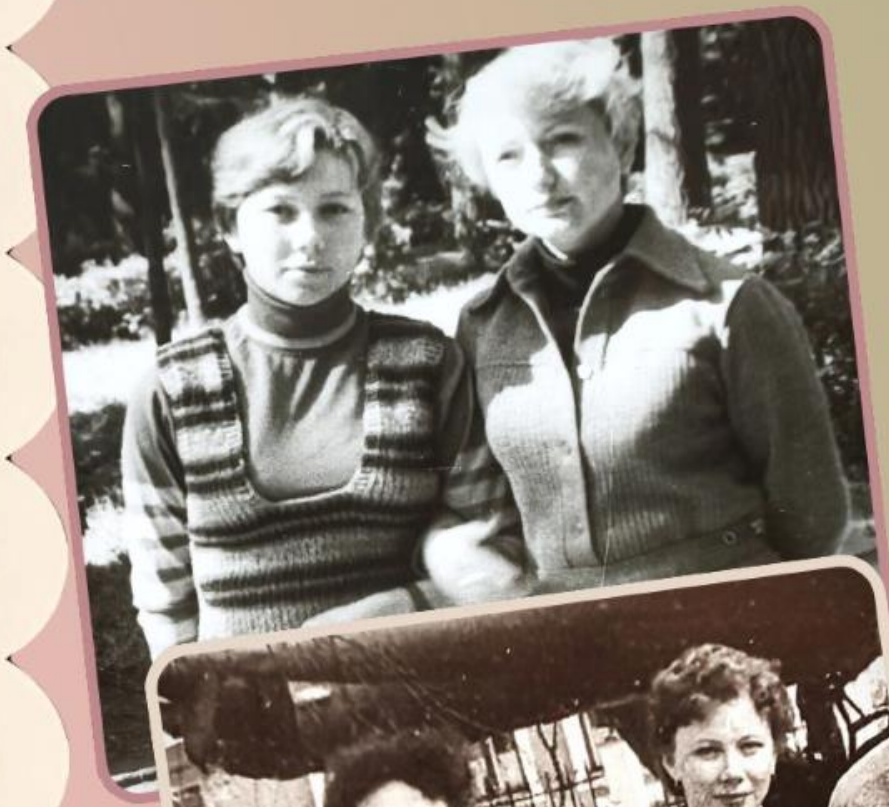

У абектыве:
80-2010 гады

Кожная з гэтых выдатных жанчын
пакінула свой непаўторны след у гісторыі
Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі ў Гродне.
Іх адданасць прафесіі і беражлівыя адносіны адзін да
аднаго і да агульнай справы сфарміравалі тыя самыя
ўнікальныя архіўныя традыцыі, якія
клапатліва захоўваюцца і перадаюцца
новым пакаленням беларускіх архівістаў.

З вялікай падзякай,
НГАБ у г. Гродна.

